

Folketingets Europaudvalg

kopi: Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg
Folketingets Socialudvalg
Folketingets Politisk-Økonomiske Udvalg

17. december 2007

J.nr. 7113-0017

JAIC/zjj

Rådsmødet den 5.-6. december 2007: Beskæftigelse og socialpolitik

Resumé

Det lykkedes ikke formandskabet at få en politisk vedtagelse af arbejdstidsdirektivet og vikardirektivet. Trods udpræget opbakning fra delegationerne til den valgte parallelle behandling af de to forslag og mange opfordringer til at få lukket sagerne nu ønskede formandskabet i sidste ende ikke at gå til afstemning. Man valgte dog at konkludere, at "sammenkoblingen" havde vist sig at være den rigtige måde at komme videre på, og opfordrede på den baggrund Kommissionen til ikke at gøre alvor af udmeldingen om at ville trække de to forslag tilbage.

For så vidt angår forslaget om supplerende pensioner var det ikke muligt at bygge bro mellem Nederlandene og Tyskland, hvorfor punktet blev afsluttet uden en vedtagelse. De delvise generelle indstillinger (vedr. forordning 883) og samtlige rådskonklusioner blev vedtaget – med ingen eller få indlæg. Der er der således vedtaget et sæt fælles principper for flexicurity.

Fra behandlingen af de enkelte punkter kan følgende fremhæves:

Forslag til ændret Arbejdstidsdirektiv og forslag til Vikardirektiv

Det lykkedes ikke formandskabet at få en vedtagelse af de to direktiver. Trods udbredt opbakning til formandskabets forslag om at behandle de to forslag parallelt og signaler om større fleksibilitet fra flere delegationer, herunder Danmark, med henblik på at opnå en samlet politisk vedtagelse konkluderede formandskabet efter en kort drøftelse, at man ikke fandt sagen klar til vedtagelse

Den portugisiske formand Da Silva konstaterede, at der var udbredt opbakning til at behandle de to forslag sammen, men at der også var behov for lidt yderligere tid til at fortsætte arbejdet med henblik på at overkomme de resterende udeståender. Man appellerede derfor til, at Kommissionen holdt forslagene på bordet.

Kommissær Spidla fastholdt, at Kommissionens eneste konklusion måtte være at trække begge forslag. Dette affødte reaktioner fra en lang række lande. Mens nogle fandt, at forhandlingerne burde fortsætte med henblik på at finde en løsning med det samme, og andre slog på, at viljen til en løsning var der, men at der var behov for mere tid, så fastholdt alle, at en tilbagetrækning af forslagene ville være en fejl på nuværende tidspunkt.

I sidste ende lukkede formanden punktet med en målrettet melding til kommissær Spidla om, at formandskabet fandt, at der var sket vigtige fremskridt og en tilnærmelse af positionerne på dagens møde. Den parallelle behandling havde således åbnet op for mindre fastlåste positioner i forhold til tidligere. Mere konkret forelå således nu flere muligheder for at finde gangbare kompromiser i formuleringerne omkring brugen af opt-out og præciseringen af

ligebehandlingshensynet i vikardirektivet. Men det vil kræve lidt mere tid og burde ikke hastes igennem. På den baggrund ville det være et forkert signal, hvis Kommissionen trækker de to forslag tilbage.

Spidla replicerede ved at kvittere for en god og vidtrækkende debat og sagde, at Kommissionen i forlængelse heraf nu ville overveje nærmere, hvilken ”strategi” der vil være den rette.

Samlet set synes sammenkædningen af de to forslag at være blevet cementeret som fremgangsmåde. Det samme gælder opfordringen til, at sagen bør genoptages snarest muligt for at fastholde presset på Kommissionen for ikke at trække forslagene tilbage. Hvordan det kommende slovenske formandskab vil reagere på den opfordring er endnu uvist.

Fælles principper for Flexicurity – tiltrædelse af fælles holdning fra SPC og EMCO samt godkendelse af rådskonklusioner

Både Kommissær Spidla og formanden for Beskæftigelsesudvalget, Emilio Gabaglio, understregede de 8 principers betydning for Lissabon-strategiens videre gennemførelse. Begge fremhævede endvidere betydningen af samarbejdet med arbejdsmarkedets parter og udtrykte – med henvisning til det fælles papir, som de europæiske parter har udarbejdet – håb om, at arbejdsmarkedets parter generelt vil lade sig inspirere af principperne i deres sociale dialog og kollektive aftaler. Gabaglio fandt, at det var nødvendigt at erkende, at der fortsat er skepsis i visse kredse, hvorfor der ligger en selvstændig opgave i at udbrede forståelsen for flexicurity-tankegangen. Formanden for Udvalget for Social Beskyttelse tilsluttede sig principperne. Hun fremhævede vigtigheden af ”sikkerhedsaspektet”, men understregede også, at dette ikke var ensbetydende med status quo.

Den franske minister benyttede sit indlæg til at slå et slag for det såkaldte offentlige initiativ, som rådskonklusionerne giver Kommissionen i opdrag at iværksætte i samarbejde med parterne. Ideen er udsprunget af et fransk forslag og skal forsøge at komme med mere konkrete bud/eksempler på flexicurity i praksis. Udspillet forventes timet i forhold til det franske formandskab i andet halvår af 2008.

Der var ingen debat om konklusionerne, men flere lande benyttede lejligheden til at bekræfte deres støtte til principperne, som nu skulle omsættes under hensyntagen til de nationale arbejdsmarkeder. Fra dansk side kvitterede man for en konstruktiv proces fra alle sider og erklærede sig enig i, at der ikke eksisterer én one-size-fits-all-model, men at man godt kan tale om én flexicurity-tankegang, og at principperne er udtryk herfor.

Sociale tjenesteydelser af generel interesse – politisk debat

Det mest interessante forud for debatten var, i hvilket omfang der blandt medlemsstaterne var opbakning til Kommissionens nye linje og dermed også, hvor mange lande der kunne bakke op om ikke at arbejde videre med en specifik regulering af området. Debatten viste, at der generelt i Rådet er meget stor opbakning til Kommissionens tilgang. Alle lande var enige i, at der er behov for større klarhed om, hvad sociale tjenesteydelser af generel interesse mere præcist er. Alle lande var af den opfattelse, at den nye protokol 9 i Lissabontraktaten og Kommissionens afklarende meddelelse var et skridt i denne retning. Kun enkelte

lande tilkendegav entydigt, at man ønskede retlig regulering, mens en række lande, herunder Danmark, tog direkte afstand fra retlig regulering.

Der var således opbakning til, at man går videre i forhold til afklaring af området ud fra de forslag, Kommissionen har lagt frem: Bedre rådgivning og vejledning fra Kommissionen om afgrænsning af området bl.a. ved etablering af en ny internetportal, mere erfaringsudveksling mellem landene samt yderligere behandling i Udvalget for Social Beskyttelse

Forslag til direktiv om supplerende pensionsrettigheder

Trods et nyt forslag aftenen inden rådsmødet, der indeholdt mulighed for at give yderligere tid (36 mdr.) til implementeringen af direktivet for visse typer pensionsordninger, lykkedes det ikke for formandskabet at bygge bro mellem de modstridende tyske og hollandske synspunkter om optjeningsbetingelserne (minimumsalder og optjeningsperiode).

Tyskland fastholdt, at deres krav om en minimumsalder på 25 år og en 5-årig optjeningsperiode var ultimative (ud fra at man allerede hermed har bevæget sig fra hhv. 30 og 10 år). Også Østrig og Luxembourg udtrykte forbehold over for en kortere optjeningsperiode end 5 år. Holland, som ellers udtrykte sig positivt over for det nye forslag, ville derimod som et kompromis maksimalt acceptere en to-årig periode. Formandskabet måtte således konstatere, at der ikke var flertal for forslaget.

"Jumbo"-rådsmøde (RIA og EPSCO)

"Jumbo" mødet mellem landenes beskæftigelses- og indenrigs-/integrationsministre omhandlede de udfordringer, der ligger i spændet mellem at bekæmpe illegal indvandring og et stigende behov for at tiltrække arbejdskraft på udvalgte områder.

Kommissær Frattini gav indledningsvist sin støtte til den fælles drøftelse og signalet om en "global approach" - bekæmpelsen af ulovlig migration er således mere end politisamarbejde og overvågning af grænser. Det handler også om at se på bevæggrundene for migration (push/pull faktorer). Andre elementer i debatten gælder en fælles ramme for rettigheder og pligter i forbindelse med ophold i EU samt udfordringerne med at tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Sidstnævnte skal ske med udgangspunkt i det enkelte lands arbejdsmarked og er national kompetence, men Kommissionen finder, at reglerne/rammerne bør variere så lidt som muligt.

Mange delegationer kvitterede for initiativet til en fælles drøftelse og var enige i vigtigheden af at adressere de skitserede problemstillinger og udfordringer fra en fællesskabsvinkel. Stort set alle delegationer hilste Kommissionens forskellige forslag til fællesskabsinitiativer velkommen og flere noterede sig det nye i, at debatten nu ikke alene handlede om at bekæmpe den illegale indvandring, men også om tiltag til aktivt at øge den lovlige indvandring under hensyntagen til de mere konkrete behov, som opstår i EU som følge af en aldrende befolkning. Mange ministre understregede i den forbindelse vigtigheden af både at slå hårdere ned på ulovlig indvandring og sikre en bedre integration. Fra dansk side blev behovet for et tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter understreget i den forbindelse.